



A tejcukor-érzékenység (laktózintolerancia) vizsgálata

Mi a tejcukor-érzékenység?

A tejcukrot (laktózt) a bélben a laktáz nevű enzim bontja le könnyen hasznosítható egyszerű cukrokra. Ez a csecsemő számára nélkülözhetetlen folyamat. Felnőtt emlősállatokban elválasztás után a laktáz enzim működése drasztikusan csökken. Az embernél is ugyanez lenne a helyzet, azonban a törzsfejlődés során kialakultak olyan genetikai változatok, amelyek lehetővé tették a laktáz működésének fennmaradását, vagyis a tej emésztését, amely igen hasznos volt az állattenyésztéssel foglalkozó népek között. Így a fehér népségben - különböző mértékben - elterjedtek a tejcukrot emészteni képes emberek. Konvencionális okokból őket tekintjük ma „normálisnak”, míg a tejcukrot felnőtt korukban emészteni nem képes embereket „laktózintoleránsoknak”. Magyarországon a felnőttkori tejcukor-érzékenység gyakorisága 15-37% közöttre tehető. (Az ázsiai és afrikai népségben 80-100%!) Ez az öröklődő jelleg az emberiség leggyakoribb enzimhiánya.

Mik a tünetek? A tejcukor-érzékenység leggyakoribb tünete a tej- és tejtermékfogyasztást követő hasi fájdalom, hasmenés, puffadás, hányinger. A tünetek döntően 5 éves kor után, ritkán csak 20 év körül nyilvánulnak meg. Az állapot megkülönböztetendő a veleszületett laktázhiánytól, amikor is egy genetikai hiba az enzim teljes hiányához vezet, így már az anyatejet sem képes emészteni a csecsemő. Szintén fontos elkülöníteni a tejfehérje-allergiától.

Mi a betegség genetikai háttere?

A primer laktózintolerancia hátterében a bélhám laktázaktivitásának gátló szabályozása áll. Ennek oka az esetek 93%-ában a laktázgén szabályozó régiójában található C/T-13910 nevű polimorfizmus. A C allél a laktáz aktivitásának gátlását, a T allél annak perzisztálását okozza. A tejcukor-érzékenység lehet szerzett is; ez általában valamely alapbetegség (pl. gyulladós bélbetegség, fertőzés, lisztérzékenység, antibiotikumszedés) által okozott bélhámsejt-károsodás következményeként az alapbetegség részjelensége, és gyakran csak átmeneti.

Hogyan lehet diagnosztizálni?

A betegség diagnosztizálását jelenleg a laktózterhelés után kilégzett levegő hidrogénmennyiségének mérésével végzik. A vizsgálat egyrészt kényelmetlenségekkel jár, másrészt nem kellően pontos. Szerencsére az utóbbi évtized kutatásainak eredményei ma már lehetővé teszik a primer betegség pontosabb, gyors és semmilyen kényelmetlenséggel nem járó diagnosztizálását a genetikai eltérés vizsgálata révén. A genetikai vizsgálatot egyszer kell elvégezni, s végleges információt ad a laktóztoleráns állapot fennállásáról vagy hiányáról. A tesztet 10 éves kor felett javasolt elvégezni. A pozitív teszteredmény (CC genotípus) azt jelenti, hogy a vizsgált személynek egész életében kerülnie érdemes a tejcukrot tartalmazó termékeket, míg a negatív eredmény (CT vagy TT genotípus) azt jósolja, hogy nagy valószínűséggel - a fent említett másodlagosan kialakuló intolerancia kivételével - nem jelent problémát a tejcukor fogyasztása.

Hogyan zajlik a genetikai vizsgálat?

A vizsgálatához mindössze egy szájnyalkahártya-törlet szükséges, amit laboratóriumunkban leveszünk vagy a szükséges mintavételi eszközt kérésre postázzuk. Az eredményt 10 munkanapon belül postán feladjuk a megadott címre vagy személyesen átadjuk laboratóriumunkban. A lelet közérthető értékelést is tartalmaz.

További információ:

www.genoid.hu

Tel.: 06 1-4-650-124, 30-475-3060 ,